

Courtesy of ChatGPT

1. Are any Middle Eastern owls crepuscular?

Yes, some species of Middle Eastern owls are crepuscular, which means they are most active during twilight hours, either at dawn or dusk. For example, the Scops owl, a species found throughout the Middle East, is known to be crepuscular. These birds of prey use their excellent vision and hearing to hunt small mammals, birds, and insects during these low-light hours.

2. Do you think there is a link between the Hebrew word **כרתני**, which is associated with the Philistines, and the name Crete for the Greek island? *(part of a longer answer)*

The name Crete may trace to a pre-Greek language, possibly Minoan (2600-1100 BCE). There is a theory that the name for the island came from the word the Philistines used for the island, but there is not enough evidence.

30:20-25 A fight over dividing up the spoils (continued)

3. Abarbanel, Introduction to the Book of Yehoshua

וכאשר עיינתי בפסוקים ראיתי הדעת הזו שיהושע כתב ספרו רחוק מאד... בעבור הכתובים שיעידון יגידון שלא כתבם יהושע, אמר בהקמת האבנים בתוך הירדן (שם ד' ט') ויהיו שם עד היום הזה, ואמר בענין המילה ויקרא את שם המקום ההוא גלגל עד היום הזה... וכה מאמר עד היום הזה יורה בהכרח שנכתב זמן רב אחרי שקרו הדברים...

הנה בדברי הימים נאמר במיתת דוד (ד"ה א כ"ט ט') "ודברי דוד המלך הראשונים והאחרונים הנם כתובים על דברי שמואל הרואה ועל דברי נתן הנביא ועל דברי גד החוזה וגו'", וזה יורה ששמואל כתב ספרו והשלימו נתן וגד כדבריהם ז"ל. ואפלא מחכמינו איך לא הביאו הפסוק הזה לחזוק דעתם. והנכון אצלי בדבר הזה הוא, ששמואל כתב הדברים שקרו בימיו, ונתן הנביא כתב גם כן בפני עצמו, וגד החוזה כתב גם כן בפני עצמו כל אחד מהם כל מה שקרה בימיו, ושהכתובים האלה ירמיהו הנביא קבצם וחברם יחד וסדר הספר כלו על פיהם, שאם לא כן מי קבץ המאמרים ההם בהיותם מפועלים מתחלפים? שהכתוב לא אמר שכתבו הנביאים ההם דבריהם זה אחר זה, כי אם שכל אחד כתב ספר בפני עצמו...

When I examined the text, I saw that the view that Yehoshua wrote his book is very unlikely... Because the verses testify explicitly that Yehoshua did not write them. It said in 4:9 when erecting the stones in the Jordan, "And they have been there until this day," and it said regarding the circumcision, "And he named the place Gilgal until this day"... And the import of saying "until this day" must be that it was written long after the events occurred...

In Divrei haYamim I 29:29, it says regarding David's death, "And the *devarim* of King David, earlier and later, are recorded in the *devarim* of Shemuel the Seer and the *devarim* of Natan the Prophet and the *devarim* of Gad the Visionary, etc." This shows that Shemuel wrote his book, and Natan and Gad completed it, as they z"l said [Bava Batra 15a]. I am amazed that our Sages did not bring this verse to support their view. It appears correct to me regarding this, that Shemuel recorded that which happened in his day, and Natan the Prophet recorded also on his own, and Gad the Visionary also recorded on his own, each that which happened in his days, and Yirmiyahu the Prophet gathered them, compiled them together and arranged the entire book with their words. Otherwise, who collected these accounts, of different writers? The text does not say that the prophets wrote their words in sequence, but each wrote his own book...

4. Metzudat David to Shemuel I 30:25

עד היום הזה - ר"ל עד הזמן שגלו ישראל ולא נתעסקו עוד במלחמה:

"Until this day" – Meaning, until Israel was exiled and they were no longer involved in war.

5. Metzudat Dovid to Yehoshua 4:9

עד היום הזה - ר"ל עד עולם, כי כל קורא הפסוק הזה בזמנו אומר "עד היום הזה". והוא כלל גדול בדברי הנביאים:

This is "forever", for all who read this in their own day say, "until today." This is a great rule throughout the Prophets.

6. Talmud Yerushalmi, Sanhedrin 2:5

מתני': ומוציא למלחמת הרשות על פי בית דין של שבעים ואחד ופורץ לו דרך ואין ממחין בידו...

גמ': "ופורץ לעשות לו דרך" דכתיב [שמואל א ל כ] "נהגו לפני המקנה ויאמרו זה שלל דוד."

Mishnah: And he may take out to a discretionary war via a court of 71 judges, and he may break forth a path for himself and none may protest...

Gemara: "And he may break forth a path for himself" as in Shemuel I 30:20...

7. Talmud Sanhedrin 20b

אמר רב יהודה אמר שמואל כל האמור בפרשת מלך מלך מותר בו. רב אמר לא נאמרה פרשה זו אלא לאיים עליהם שנאמר "שום תשים עליך מלך" - שתהא אימתו עליך. כתנאי: רבי יוסי אומר כל האמור בפרשת מלך מלך מותר בו. רבי יהודה אומר לא נאמרה פרשה זו אלא כדי לאיים עליהם שנאמר "שום תשים עליך מלך" - שתהא אימתו עליך.

Rav Yehudah said, citing Shemuel: A king is permitted to do everything listed in the section regarding the king. Rav said: This section was stated only to intimidate them, as it is written, 'You shall place a king upon yourselves' – that his awe should be upon you.

This is actually a debate of tannaim: Rabbi Yosi said: A king is permitted to do everything listed in the section regarding the king. Rabbi Yehudah said: This section was stated only to intimidate them, as it is written, 'You shall place a king upon yourselves' – that his awe should be upon you.

8. Abarbanel to Shemuel I 8:9

והרמב"ם... פסק הדין לדעת ר' יוסי. ופשט הכתובים לא יורה זה, והוא מורה באמת כי האמת כדברי ר' יהודה שאמר זה לאיים, לפי שהתורה לא זכרה דבר מזה בפרשת המלך שהוא היה המקום הראוי אליו, אבל אמרה (דברים י"ז כ') "לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן המצוה ימין ושמאל", והוא ממה שיורה שהמלך כפי הדין וכפי התורה לא היה מותר בו הדברים האלה שנאמרו בפרשת המלך כאן, ואם משה לא אמרו בתורה הנה לא ניתנה מצוה חדשה אחרי מותו... ואיך נאמר אם כן שהיה זה מצוה כוללת למלכים נתנה על ידי שמואל? וכן כתב רלב"ג שאין המלך מותר בענינים האלה, אבל זכר שמואל מה שיעשה המלך כשיתחזק על מלכותו בכח זרועו.

ואני אחשוב שקרא זה 'משפט המלך' לא להגיד שהיה זה משפט ודין, אבל לפי שהם אמרו "תנה לנו מלך לשפטינו" היה התשובה "זה יהיה משפט המלך", רוצה לומר המשפט אשר יעשה לכם הוא שיגזול את כל אשר לכם...

And Rambam... ruled in accordance with Rabbi Yosi. But the simple read of the text does not indicate this; in truth, it teaches that Rabbi Yehudah is correct, that [Shemuel] said this to intimidate them. The Torah does not mention any of this in the section about the king, which was the place suited for this. Rather, it said, "Lest his heart become haughty over his brethren, and lest he stray from the commandment, right or left," teaching that the king, by law and Torah, may not do the things stated in the portion of the king here. And if Moshe did not say it in the Torah, no new mitzvah was issued after his death... And so how could we say that this was a general mitzvah regarding kings, given by Shemuel? And so wrote Ralbag, that a king may not do these things, but Shemuel mentioned what kings do by force in order to take charge of their empires.

And I think he called this "the statute [*mishpat*] of the king" not to say that this is statute and law, but because they said, "Give us a king to judge us [*/shofteinu*]" and he replied, "This will be the statute [*mishpat*] of the king," meaning the statute he will implement for you, stealing all that you have...

9. Rambam, Mishneh Torah, Hilchot Melachim 4:1-2

א: רשות יש למלך ליתן מס על העם לצרכיו או לצורך המלחמות, וקוצב לו מכס ואסור להבריה מן המכס, שיש לו לגזור שכל מי שיגנוב המכס ילקח ממנו או יהרג שנאמר "ואתם תהיו לו לעבדים", ... שכל האמור בפרשת מלך מלך מלך זוכה בו.

ב: ושולח בכל גבול ישראל ולוקח מן העם הגבורים ואנשי חיל ועושה מהן חיל למרכבתו ובפרשיו ומעמיד מהן עומדים לפניו, ומעמיד מהן אנשים לרוץ לפניו, שנאמר "ושם לו במרכבתו ופרשיו ורצו לפני מרכבתו", ...

1: A king may tax the nation for his needs or for wars. He may establish a tariff, and it is prohibited to evade this tariff; he may decree that anyone who cheats his tariff shall have his property taken or be executed, as in, "And you will be his servants"... for the king has a right to do anything enumerated in the section regarding the king.

2: He may send throughout Israel and take mighty people and people of substance and make them a force for his chariot and runners, and he may select from them to stand before him, and he may set up men from among them to run before him, as it says, "And he will place them in his chariot and as runners, and they will run before his chariot"...

10. Responsa of Rashba 2:134

עכשו שיש למלכי האומות בנו מלוכה ומה גם שהשוקים והרחובות הם למלכים והם יכולים לסגור ולבנות ברחובות עיר וכן אנו רואים אותם נוהגין כן אם נתן המלך לאלו להעמיד להם דלתות עושים. דינא דמלכותא דינא. ואפשר עוד כי גם למלכי ישראל רשות בכענין זה לפי שזה משמירת עמו... והרי זה בכלל מה שאמרו במשנתנו ופורץ לעשות לו דרך. וכל האמור בפרשה מלך מלך מותר בו...

The king's order to make an entrance and doors in the middle of the neighbourhood to protect the nation is within his authority. The law of Jewish kings is equal to that of the nations in this regard. Also, even Jewish kings are permitted to do such things, as part of protecting their nation... This is included in what they said in our mishnah, "And he may break forth a path for himself." And a king is permitted to do everything listed in the section regarding the king...

11. Abarbanel to Shemuel I 30:20

וזה שאמרו לא נזכר בכתוב, וגם דוד לא היה מלך פלשתים שיהיה פורץ גדר בארצם...
שאם היו באים אנשי הנגב והכרתי לשאול שלל' שלקח דוד מידי העמלקים, היו אנשי דוד משיבים אותם: אין לכם בזה טענה כי זה שלל דוד אשר לקח מהעמלקי. ואתם כבר התיאשתם ממנו והוא לא לקחו מכם...

That which they said is not mentioned in the text. Also, Dovid was not king of the Philistines, such that he could break through fences in their land...

For if the people of the south and the Kreiti would come to ask for their spoils which Dovid had taken from Amalek, Dovid's men would respond: You have no claim to this, for this is Dovid's spoils that he took from Amalek. You already despaired of it, and he did not take it from you...

12. Abarbanel to Shemuel I 30:22-24

...ואמר שמה שאמרו הוא בלתי ראוי מצדדים. האחד לפי שהם בכחם ובגבורתם לא נצחו המלחמה, אבל הקל ית' הוא נתן את אויביהם לפניהם, ולכן אין ראוי שיתחזקו בשלל כלו שאינו ירושה להם, וזהו שאמר "לא תעשון כן אחי את אשר נתן ד' לנו", ר"ל אל תעשון כן בדבר אשר לא לקחנו אותו בכחינו כי אם ד' נתנו לנו בכלל, ולא אמר "נתן ד' לנו" על הנלחמים לבד, כי אם על כלם, ר"ל לנו שהלכנו ולא להשלים ששמדו כאן...
דין פשוט הוא בין הלוחמים שחלק היורד במלחמה מהלוחמים הוא שווה לשווה לחלק היושב מהם על הכלים... לפי שאין השלל מיוחד ללוחמים המסתכנים לבד כי העומדים על הכלים גם כן יעזרו במלחמה, אחרי שבסבתם הלכו אחיהם למלחמה ולא נטרדו בשמירת הכלים.

And he said that what they said was inappropriate, for multiple reasons. First, because they did not win the war with their might and power, but Gd put their enemies before them. Therefore, it would not be appropriate for them to hold all of the spoils, for it was not their inheritance. Thus he said, "Don't do this, my brothers. What Gd gave us," meaning, don't do this with that which we did not take with our force, but Hashem gave it to us – all of us. He did not say "Gd gave us" to the warriors alone, but for all of them, meaning "us" who went and those who stayed here...

It is a simple law among warriors that the portion of the warriors who go to battle is exactly the same as the portion of the one who remains with the implements... Because the spoils are not only of the warriors who endanger themselves, but those who stay with the implements also help with the battle, as because of them their brethren go to war and are not concerned with guarding the implements.

13. Malbim to Shemuel I 30:24

"וימי ישמע לכם לדבר הזה" שהוא הפך האמת והפך הצדק, שהלא לפי דבריכם שמי שגרם הנצחון יקח את הכל, ראוי בהפך שהיושבים על הכלים יקחו את הכל כי הם בזכותם גרמו הנצחון! ובהפך אני מורה, כי כחלק ההולך למלחמה וכחלק היושבים על הכלים, ר"ל שההולך למלחמה, הגם שכפי הסברה הם זכותם מעט, בכל זה יקחו חלק בשווה עם היושב על הכלים שזכותם רב מאד והם עקר הגורמים את הנצחון.

"And who will listen to you in this matter" which is the opposite of truth and the opposite of justice. According to your words, the one who causes the victory should take everything – so the opposite is appropriate, that the ones who sat with the implements should take everything, for through their merit they caused the victory! I show the opposite, that the portion of the one who goes to war [equals] the portion of the ones who sat with the implements, meaning that the ones who go to war, even though their merit is small, still receive an even share with the one who sat with the implements, whose merit is great, and they are the central ones who cause the victory.

14. Malbim to Shemuel I 30:25

הנימוס שחוקקים בין העמים אשר אין לו טעם נקרא "חק", והדבר שיש לו טעם שכלי נקרא "משפט". והנה תקנה זאת שהיושב על הכלים יקח חלק בשווה עם ההולך למלחמה, הוא לפי שטחיותו חק לא משפט, אחר שהוא נעדר הטעם, אולם דוד שבאר טעמו של זה החוק... הוא שם זה למשפט...

The rule they enact among the nations, without a reason, is called a *chok*. That which has a rational reason is called *mishpat*. This enactment, that the one who sits with the implements should receive an equal portion with the warrior, seems superficially to be a *chok*, not a *mishpat*, as it lacks reason. But Dovid explained the reason for this *chok*... he made it a *mishpat*...

15. Midrash, Bereishit Rabbah 43:9 (from Bereishit 14:24)

אמר רבי יודן: "והלאה" אין כתיב כאן אלא "ומעלה". וממי למד? מאברהם זקיננו...

Rabbi Yudan said: It does not say "And forward," but "And upward." And from whom did he learn? From his grandfather Avraham.

16. Abarbanel to Shemuel I 30:25

ענר אשכול וממרא בלי ספק לא הלכו עם אברהם למלחמה ולא היו בה, כי הכתוב אומר... "הוא ועבדיו, וזה יורה שלא היה עמו כי אם עבדיו, לא ענר אשכול וממרא... ומ"ש בתחלת הספור "ויבא הפליט ויגד לאברהם העברי והוא שוכן באלוני ממרא האמורי אחי אשכול ואחי ענר והם בעלי ברית אברהם," הוא להודיע שהיה שוכן אצלם ונשארה ביתו בצילם ושמירתם...

וראוי שתדע ש"ילידי ביתו" היו בני אמהותיו ונערי, ו"חניכיו" הם האנשים השכירים אשר היו בביתו לעשות מלאכתו... כפי הדין היה ראוי שיהיו ד' חלקים, החלק האחד לאברהם שר הצבא, והחלק הב' לנערי, ר"ל ילידי ביתו, והיה זה גם כן לאברהם לפי שמה שקנה עבד קנה רבו, והחלק הג' לחניכיו, והם השכירים שהיו במלאכתו שהלכו עמו למלחמה, והחלק הד' לענר אשכול וממרא שלא הלכו שמה אבל ישבו על הכלים. ואברהם אמר למלך סדום שלא לקח ולא יקח לעצמו מחלקו כלום... וגם מחלק ילידי ביתו לא יקח כלל כי אם מה שכבר אכלו הם...

17. David and Chesed

- Shemuel II 2:5-7 Yavesh Gilad
- Shemuel II 9:1 Yehonatan's family
- Shemuel II 10:2 Comforting the son of Nachash, King of Amon
- Shemuel II 19:32-40 Rewarding Barzilai (and Melachim I 2:7)
- Shemuel I 25 Repelled by Naval
- Shemuel II 12 The parable of the pauper and the wealthy neighbour

18. Talmud, Yevamot 79a

"ויאמרו לו הגבעונים אין לנו כסף וזהב עם שאול ועם ביתו ואין לנו איש וגו' יותן לנו שבעה אנשים מבניו והוקענום לד' וגו'." מיפייס ולא פייסיהו. אמר, שלשה סימנים יש באומה זו: הרחמנים, והביישנים, וגומלי חסדים; רחמנים, דכתיב... כל שיש בו שלשה סימנים הללו ראוי להדבק באומה זו.

"And the Givonim said to him: We have neither silver nor gold with Shaul and with his household, and we have no man [to kill in Israel]... Let seven men of his children be given to us, and we will hang them before Gd."(Shemuel II 21:4-6) King David tried to appease them, and they would not be appeased. He said, "There are three signs for this nation: Merciful, bashful, and generous... One who has these three signs is suited to cleave to this nation."

19. Beli-yaal Devarim 15:9, Shoftim 19:22-20:13, Shemuel I 2:12, Shemuel I 25:17-25:25

20. Bamidbar 31:25-30

21. Abarbanel to Shemuel I 30:25

האחת לפי שהאנשים שהלכו על מדין לא הלכו מעצמם, אבל הלכו שלוחים מכל השבטים ובשמם, והיה זה לפי שישראל כלו לקו על ידי המדנים כפלים בכל חטאתם, והקל ית' צוה אותם... ולפי שהלכו בשם השבטים כלם ובשליחותם אלף למטה לכל מטות ישראל היה ראוי שיהיה המלקוח מתיחס לכלם. אבל בענין דוד שכל א' הלך להציל את אשתו ואת בניו, ומלבד שהצילום הקרה ד' אלקיהם לפניהם שלל רב, אמרו שהיה די שהאנשים אשר לא הסתכנו ולא הלכו למלחמה יקחו נשיהם וטפם, ושאר השלל שלא כווננו אליו ולא הסתכנו בעבורו לא יהיה להם ממנו דבר... הסבה השנית לפי שראו שבמלחמת מדין צוה האלוק ית' (שם כז) "וחצית את המלקוח וגו'", ולא אמר שיהיה כן חקת עולם לדורותם... הסבה השלישית היא... כי הקל ית' צוה במדין "וחצית את המלקוח בין תופשי המלחמה היוצאים לצבא ובין כל העדה," והיה חלק שנים עשר אלף החלוצים שהלכו על המדין כחלק כל העדה שהיו ששים רבוא... אבל דוד לא עשה כן, כי אם שיחלקו שוה בשוה כחלק היורד במלחמה וכחלק היושב על הכלים יחדו יחלוקו... לפי שהעדה שם לא היו יושבים על הכלים ולא עוזרים כלל בדבר המלחמה, ולכן לא היה ראוי שיחדו יחלוקו עם החלוצים, ומה שניתן להם לפנים מהשורה...